

Helen Sähköverkko Oy

00090 HELEN

Asia

Helen Sähköverkko Oy:n tehotariffi

Asianosainen

Helen Sähköverkko Oy

Vireilletulo

1.3.2018

Selostus asiasta

██████████ on Energiavirastoon 1.3.2018 toimittamassaan sähköpostiviestissä pyytänyt Energiavirastoa puuttumaan Helen Sähköverkko Oy:n käyttöönotettavaan siirtotariffiin, jossa on vain sähkölämmittäjiin kohdistuva tehomaksu. ██████████ ihmettelee, kuinka sähkönsiirron tehokomponentti voi olla tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohdennettuna vain ja ainoastaan sähkölämmittäjiin. Tariffista on ollut artikkeli Helenin asiakaslehdessä 1/2018 otsikolla "Hinnoittelu jyrää sähkön kuluspiikkejä".

Energiavirasto tutkii asian sähkömarkkinalain 24 §:n tarkoittaman tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden kannalta.

Energiavirasto on pyytänyt Helen Sähköverkko Oy:ltä vastinetta asiassa 13.3.2018 päivätyllä vastinepyynnöllä. Selvitystä on pyydetty siihen, koskeeko teho hinnoittelu ainoastaan sähkölämmittäjiä asuntoja, miten laskutusteho määräytyy, saako asiakas tiedon minä ajankohtana suurin keskiteho on mitattu ja miten Helen Sähköverkko Oy on ottanut teho hinnoittelussa huomioon sähkömarkkinalain 24 §:n vaatimukset erityisesti tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden suhteen.

Helen Sähköverkko Oy on toimittanut asiassa vastineen sähköpostitse 27.3.2018.

Helen Sähköverkko Oy:n vastine

Helen Sähköverkko Oy:n vastineen mukaan Helenin asiakaslehdessä 1/2018 ollut artikkeli otsikolla "Hinnoittelu jyrää sähkön kuluspiikkejä" käsittelee Aikasiirtotuotteessa käyttöön otettua tehomaksua ja kertoi muutoksen taustoista sekä tehomaksun käyttöönoton tavoitteista.

Tehohinnoittelu ei koske vain sähkölämmitteisiä asuntoja vaan asiakkailta on vapaus valita haluamansa siirtotuote hinnastossa mainituin rajoituksin. Tehohinnoittelu on käytössä siirtotuotteissa 110 kV tehosiirto, Keskijännitetelesiirto, Pienjännitetelesiirto ja kesästä 2017 alkaen myös tuotteessa Aikasiirto. Siirron hinnoittelu ei ota kantaa siihen, miten asiakas sähkönsä käyttää. Esimerkiksi sähkölämmittelle asunnolle, jossa on 3x25A sulakkeet, voi valita tuotteeksi Yleissiirron, Aikasiirron tai Pienjännitetelesiirron.

Asiakaslehdessä on viestin sisältöä yksinkertaistettu liiaksi, minkä seurauksena tehomaksun ymmärtää virheellisesti koskevan ainoastaan sähkölämmitteisiä asuntoja. Todellisuudessa kyse on uudesta hintakomponentista kaikille Aikasiirtotuotteen sähkökäyttäjille, joista suurin osa on sähkölämmitteisiä asuntoja. Kuitenkin kyseisen tuotteen on valinnut käyttöönsä lähes 2 000 muutakin asiakasta.

Tehomaksu määräytyy eri tuotteilla eri tavoin. Pien- ja keskijännitetelesiirtotuotteilla laskutusteho on kuukauden suurin aikavälillä maanantaista perjantaihin kello 7-21 mitattu tunnin keskiteho. Aikasiirron laskutusteho on vuoden suurin yhden tunnin aikana mitattu keskiteho.

Asiakas näkee suurimman tuntitehotiedon sähkönsä käytön raportointipalvelusta, joka on otettu käyttöön vuonna 2005.

Sähköverkon kustannus riippuu pääosin asiakkaiden tarvitsemasta sähkönsä siirtotarpeesta, eli asiakkaiden käyttämästä suurimmasta tehosta. Tehohinnoittelu kohdistaa verkon kustannuksen aiheuttamisperiaatteen mukaisesti asiakkaille ja on siten asiakkaiden suhteen tasapuolinen, kun kukin asiakas maksaa sähkönsä siirrosta sen mukaan, kuinka suurien siirtokapasiteetin itse käyttää.

Helen Sähköverkko Oy:n mukaan tehohinnoittelu täyttää sähkömarkkinalain syrjimättömyyden vaatimuksen, koska maksu koskee samoin periaattein kaikkia sähköverkon käyttäjiä riippumatta siitä, mihin asiakas sähkönsä käyttää. Asiakkailta on vapaus valita haluamansa siirtotuote hinnastossa mainituin rajoituksin.

Helen Sähköverkko Oy:n kuuleminen

Energiavirasto on 17.4.2018 päivätyllä lausuntopyynnöllä varannut Helen Sähköverkko Oy:lle mahdollisuuden lausua päätösluonnoksesta.

Helen Sähköverkko Oy on ilmoittanut sähköpostitse 2.5.2018 ettei sillä ole lausuttavaa päätösluonnokseen.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö, oikeuskäytäntö, mietinnöt ja raportit

Sähkömarkkinalaki (588/2013)

Sähkömarkkinalain (588/2013) 24 §:n 1 momentin mukaisesti verkkopalvelujen myyntihintojen ja -ehtojen sekä niiden määräytymisperusteiden on oltava tasapuolisia ja syrjimättömiä kaikille verkon käyttäjille. Niistä saa poiketa vain erityisistä syistä.

Lain esitöissä (HE 20/2013 vp) 24 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että pykälän 1 momentin mukaan verkkopalvelujen myyntihintojen ja -ehtojen

sekä niiden määräytymisperusteiden tulisi olla tasapuolisia ja syrjimättömiä kaikille verkon käyttäjille. Tämä merkitsee, että tietty palvelu on tarjottava samoilla, yhteisillä ehdoilla kaikille asiakkaille. Siirto- tai jakeluhinta ei esimerkiksi riippuisi siitä, kenen sähköä siirretään. Sähkön ostajan maksama siirto- tai jakelumaksu ei saisi liioin muuttua perusteetta, kun sähkön myyjä vaihtuu.

Edelleen lain esitöiden 24 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan verkkopalvelujen käytön suhteen erikokoisten tai tyyppisten asiakkaiden välillä voisivat jakelu-maksut vaihdella kuten nykyäänkin. Saman asiakasryhmän sisällä tulee kuitenkin olla sama hinnoittelu. Asiakkailta, joilla on samansuuruinen sulake, tulisi olla hinnoittelultaan samanlainen jakelumaksu.

Lain esitöiden 24 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan yleisistä myyntiehdosta ja -hinnoista voisi poiketa vain erityisissä tapauksissa. Esimerkiksi asiakas voi edellyttää tavanomaisesta poikkeavaa palvelua, jonka hintaa ei voi määrittellä yleisen tariffin perusteella. Sitä vastoin verkonhaltijan kilpailutilanne viereisen verkonhaltijan kanssa, mikä on joissain tapauksissa mahdollinen, ei oikeuttaisi soveltamaan kilpailun kohteena olevaan asiakkaaseen muista poikkeavaa hinnoittelua.

Sähkömarkkinalain 27 §:n mukaisesti verkonhaltijan on julkaistava verkkopalvelujensa yleiset myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet.

Verkonhaltijan on ilmoitettava Energiavirastolle verkkopalvelujensa voimassa olevat myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksessa annettavista tiedoista sekä ilmoitusmenettelystä.

Energiaviraston määräyksen sähkön myyntiä ja sähkön jakelua koskevien laskujen erittelystä (1097/002/2013) 4 §:n mukaisesti laskussa tai sen liitteessä on ilmoitettava vähintään sähkön myynnin ja/tai sähkönjakelun hinnan muodostumiseen vaikuttavat maksut, kunkin maksun osalta laskutettavien yksiköiden määrä, kunkin maksun yksikköhinta, kunkin maksun osalta veloittettava summa, kaikkien laskulla veloittettavien maksujen kokonaissumma, sähköveron määräytymisperuste ja määrä, arvonlisäveron määräytymisperuste prosentteina ja sen määrä sekä kuluttajille lähetettävissä laskuissa on annettava tiedot asiakasvalitusten tekemistä varten.

Perustelut

Energiaviraston toimivalta

Energiavirasto toimii sähkömarkkinalaissa (588/2013), laissa sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) ja Energiavirastosta annetussa laissa (870/2013) tarkoitettuna sähkömarkkinaviranomaisena valvoen ja seuraten sähkö- ja maakaasumarkkinoita sekä edistäen sähkömarkkinoiden ja maakaasumarkkinoiden toimivuutta.

Sähkömarkkinalain 106 §:n 2 momentin nojalla Energiaviraston tehtävänä on valvoa sähkömarkkinalain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja viranomaisien määräysten noudattamista sekä sähkömarkkinalain nojalla annettujen lupapäätösten

noudattamista. Energiavirasto voi siten tutkia sähköyhtiöiden menettelyä vain siltä osin kuin kysymys on sähkömarkkinalaissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä säädetyistä asioista.

Hinnoittelun tasapuolisuus ja syrjimättömyys sekä määräytymisperusteet

Sähkön siirron hinnoitteluperiaatteista säädetään sähkömarkkinalain 24 §:ssä. Lain 24 §:n 1 momentin mukaan siirtohintojen ja -ehtojen sekä niiden määräytymisperusteiden on oltava tasapuolisia ja syrjimättömiä kaikille verkon käyttäjille. Niistä saa poiketa vain erityisistä syistä.

Helen Sähköverkko Oy:n toimittaman vastineen mukaan asiakkailta on vapaus valita haluamansa siirtotuote hinnastossa mainituin rajoituksin. Näin ollen esimerkiksi tehokomponentin sisältävä Aikasiirtotuote on asiakkaiden vapaasti valittavissa eikä se kohdistu pelkästään sähkölämmittäjiin tutkintapyyntöä tekijän esittämällä tavalla. Tehomaksu koskee samoin periaattein kaikkia sähköverkon käyttäjiä riippumatta siitä, mihin asiakas sähkön käyttää.

Energiavirasto toteaa näin ollen, että Helen Sähköverkko Oy:n tehohinnoittelu tuotteissa 110 kV tehosiirto, Keski- ja Pienjännitetelesiirto ja Aikasiirto on tasapuolista ja syrjimätöntä.

Sähkömarkkinalain 27 §:n mukaan verkonhaltijan on julkaistava verkkopalvelujensa yleiset myyntiehdot- ja hinnat sekä niiden määräytymisperusteet. Helen Sähköverkko Oy on julkaissut sähkön siirtohinnaston verkkosivuillaan. Hinnastosta ilmenee eri sähkönsiirtotuotteiden hinnat ja määräytymisperusteet. 1.7.2017 alkaen voimassa olleen hinnaston mukaan Aikasiirto-tuotteen tehomaksu määräytyy viimeisimmän 12 kuukauden aikana mitatun suurimman tuntitehon mukaan.

Ratkaisu

Energiavirasto on tutkinut asian sähkömarkkinalain 24 §:n tarkoittaman tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden kannalta. Energiavirasto katsoo, että Helen Sähköverkko Oy:n tehohinnoittelu on sähkömarkkinalain 24 §:n mukaisesti tasapuolista ja syrjimätöntä, kun kullakin tahansa asiakkaalla on vapaus valita haluamansa siirtotuote hinnastossa mainituin rajoituksin. Helen Sähköverkko Oy on julkaissut verkkopalvelujensa yleiset myyntiehdot sekä niiden määräytymisperusteet sähkömarkkinalain 27 §:ssä edellytetyllä tavalla.

Sovelletut säännökset

Sähkömarkkinalaki 24 §, 27 §, 106 §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta 5 §, 9 §, 36 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus Helen Sähköverkko Oy:lle liitteenä.